7/132 -3-

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

361

19.7.1999

SAYI : B 14.0.BHİ 01- 189
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : 7.7.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/132-572/02013 sayılı yazınız.

Balıkesir Milletvekili İsmail ÖZGÜN'ün, "Zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin sorunlarına ve zeytinyağı borsası kurulup kurulmayacağına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/132) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ahmet Kenan TANRIKULU
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK : 1 sayfa önerge cevabı

DAĞITIM :

Gereği :

T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

Cevaplarda ilgili yazının çıktığı daire, tarih ve numaralarının tam olarak yazılması rica olunur.

7/132 -4-

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ İSMAİL ÖZGÜN'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP METNİ

362

1-1998/99 döneminde Marmarabirlik tarafından 750.000 TL/kg fiyatla 32.818 ton zeytin alımı yapılmıştır. Geçen yılın alımına göre %70 fiyat artışı gerçekleşmiştir. Marmarabirlik üreticiye olan borçlarını gecikmeksizin tamamen ödemiştir.

Yine, 1998 yılında Ülkemiz zeytinyağı üretiminde de var yılı olmuştur. 180.000 ton rekolte, 20.000 ton stok devri olmak üzere toplam arz 200.000 ton olarak gerçekleşmiştir.

1998 yılında zeytinyağı üretiminin var yılı olmasına karşın dünya ve ülkemiz fiyatlarındaki düşüklük, yüksek üretim maliyetleri ve satış sorunları karşısında, üreticinin korunması, aynı zamanda zeytinyağı ihracatçısının ve sanayicisinin rekabet edebilir fiyatlarla zeytinyağı alabilmesini sağlamak amacıyla zeytinyağında prim sistemi uygulanması gerekli görülmüştür. Bu amaçla sektörün temsilcileriyle de çeşitli toplantılar yapılarak çalışmalar sonuçlandırılmıştır. 26.11.1998 tarihli ve 98/12122 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla zeytinyağında prim uygulamasına geçilmiştir.

Öte yandan prim sisteminin yanında gerek Tariş Zeytin ve Zeytinyağı Birliğinin gerekse Güneydoğubirliğin zeytinyağı alımları yaparak piyasayı düzenleme işlevlerini yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyulan finansman ayrıca sağlanmıştır.

Zeytinyağı alım sezonunun açılmasını takiben Avrupa'daki arzın beklenilenden düşük gerçekleşmesi nedeniyle dış piyasada zeytinyağı fiyatları yükselmeye başlamış ve bu durum iç piyasa fiyatlarına da yansımıştır.

Tariş Zeytin ve Zeytinyağı Birliği 320.000 TL/Kg başlangıç fiyatından zeytinyağı alımlarına başlamıştır. Piyasadaki fiyat yükselmelerine paralel olarak birlik tüm alımlarını 450.000 TL/kg fiyatla gerçekleştirmiş ve ürün bedelinin tamamını üreticilere ödemiştir. Böylece primli fiyatla birlikte geçen yılın fiyatına göre ortalama % 114 artış sağlanmıştır.

Öte yandan, bu dönemde ihracatta önemli miktarda artış sağlandığından stok sorunu yaşanmamaktadır.

Bu arada zeytinyağı üreticileri, sanayici ve ihracatçılarının bir araya gelerek problemler ile çözüm önerilerini ortaya koymaları ve bunları ilgili kamu kuruluşlarına iletmeleri imkan dahilindedir.

2-Ayvalık-Edremit yöresinde "Zeytinyağı Borsası" kurulması konusu Bakanlığımızca incelenmektedir. Bu aşamada konuyla ilgili olarak bilgi ve görüşler toplanmaktadır. Dünya Bankasının kredi desteğiyle Bakanlığımız koordinatörlüğünde pamuk ve buğday için 7 borsanın geliştirilmesi projesinden olumlu sonuç alınması halinde, zeytinyağı da dahil olmak üzere bazı diğer tarım ürünleri için ihtisas borsası kurulması hususu değerlendirilecektir.

3-Bütçe disiplini içinde kaynağı yaratılarak pamukta olduğu gibi üreticiye dünya fiyatları ve maliyetler dikkate alınıp dolar bazında belirlenecek primin 1999 yılı Bütçesine konulan ödenekle karşılanması hedeflenmiştir. Üreticiye 40 Cent/Kg prim ödenmesi kararlaştırılmış ve bunun için 30 trilyon ödenek tahsis edilmiştir.

Prim uygulamasına yönelik olarak kurulmuş olan komisyonlar çalışmalarını sürdürmekte olup, Ziraat Bankasına 1.5 Trilyon lira kaynak aktarımında bulunulmuştur.